

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย

ขั้นตอนและวิธีกำจัดขยะอินทรีย์ และขยะที่ย่อยสลายได้

ขั้นตอนที่ ๑ จัดเตรียมภาชนะมีฝาปิดพร้อมเจาะก้นภาชนะ(ขนาดของภาชนะขึ้นอยู่กับปริมาณขยะในครัวเรือน หากมีปริมาณมากก็ใช้ภาชนะที่มี)

ขั้นตอนที่ ๒ ขุดหลุมขนาดความลึก ๒ ใน ๓ ส่วนของความสูงของภาชนะ นำภาชนะที่เตรียมไว้ตามข้อ ๑ ไปใส่ในหลุมที่ขุด

ขั้นตอนที่ ๓ นำเศษอาหารที่เป็นขยะอินทรีย์หรือขยะที่ย่อยสลายได้ในครัวเรือนมาใส่ในถังที่ฝังไว้ปิดฝาภาชนะ

ขั้นตอนที่ ๔ จุลินทรีย์ในดิน , ไส้เดือนในดิน จะทำการย่อยเศษอาหารในภาชนะให้กลายเป็นปุ๋ย (ระยะเวลาขึ้นอยู่กับปริมาณขยะเปียก หากต้องการให้ย่อยสลายเร็วขึ้นหรือดับกลิ่นให้เติมสาร EM)

ขั้นตอนที่ ๕ หากมีขยะเปียกที่เกิดขึ้นในครัวเรือน ก็สามารถนำมาเทใส่ลงไป
ในภาชนะได้จนกว่าจะเต็ม หากปริมาณขยะเปียกเต็ม ก็สามารถนำภาชนะไปดำเนินการตามขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้นในบริเวณพื้นที่ใหม่

ขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์ และขยะเปียกในครัวเรือน

รูปแบบที่ 1

1 จัดเตรียมภาชนะหรือเศษวัสดุภาชนะเหลือใช้ เช่น ถังสี ถังพลาสติกใช้แล้ว ขนาดของภาชนะขึ้นอยู่กับปริมาณขยะในครัวเรือน หากมีมากก็ใช้ภาชนะที่มีขนาดใหญ่ขึ้นตามความเหมาะสม (ภาชนะที่ใช้อาจเป็นถังพลาสติกหรือภาชนะอื่นๆ ที่มีฝาปิด)

2 เจาะรูหรือตัดภาชนะดังกล่าวที่ก้นแล้วอุดหลุมขนาดความลึก 2 ใน 3 ส่วนของความสูงของภาชนะนำภาชนะที่เตรียมไว้ไปใส่ในหลุมที่จุดทิ้งนี้หากมีปริมาณขยะอินทรีย์เกิดขึ้นมากและมีพื้นที่เหลือสามารถทำได้มากกว่า 1 จุด

3 นำเศษอาหาร เศษผักผลไม้ ใบไม้ และเศษหญ้าที่เหลือมาเทใส่ในถังที่มีฝาปิดฝาทิ้งไว้ให้เน่าเสีย

4 จุลินทรีย์ในดิน, ได้เดือนในดินจะทำการย่อยเศษอาหารในภาชนะให้กลายเป็นปุ๋ย (ระยะเวลาขึ้นอยู่กับปริมาณขยะเปียก) หากมีกลิ่นเหม็นสามารถเติมน้ำหมัก EM หรือเศษหญ้าและใบไม้ขนาดเล็กมากอบฉิมขึ้นบน

5 เมื่อปริมาณเศษอาหารถึงระดับเดียวกับพื้นดินที่จุดไว้ ให้เอาดินกลบ แล้วย้ายถังไปทำตามขั้นตอนเดิมที่จุดอื่นต่อไป

ขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์ และขยะเปียกในครัวเรือน

รูปแบบที่ 2

1 จัดเตรียมท่อซีเมนต์เหลือใช้หรือจัดทำคอกไม้ล้อมรอบต้นไม้หรือสวน ไร่สำหรับรองรับขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก

2 รองท่อซีเมนต์ด้วยอิฐหรือวัสดุเพื่อเอากฎานของท่อซีเมนต์ให้มีส่วนช่องว่างอากาศ หลังจากนั้นให้เติมดินหรือใบไม้ลงไปพื้นฐานวงล้อซีเมนต์

3 นำขยะอินทรีย์ ขยะเปียก เศษอาหาร เปลือกผลไม้ เศษหญ้า เศษใบไม้ที่เหลือในจุดที่ได้จัดเตรียมไว้ตามข้อ 1

4 นำเศษใบไม้แห้งมาโรยปิด เพื่อเป็นการป้องกันกลิ่นเหม็นและป้องกันแมลงต่างๆ โดยสามารถเติมน้ำยา EM เพื่อป้องกันกลิ่นและเร่งปฏิบัติการหมักได้ดียิ่งขึ้น

5 พลิกกลับหรือเกลี่ยกองเศษขยะอินทรีย์หรือขยะเปียกเป็นประจำเพื่อเติมอากาศให้กับจุลินทรีย์นำไปใช้ในกระบวนการย่อยสลาย เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งก็จะได้ดินหรือปุ๋ยที่มีคุณสมบัตินำมาใช้ในการปลูกพืช

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
www.dta.go.th

คู่มือประชาชน เรื่อง การจัดการขยะในครัวเรือน

อาสาสมัครท้องถิ่นทำดี
LOCAL ENVIRONMENT VOLUNTEER
SAVE THE PLANET

Change For Good
เปลี่ยนเพื่อโลกที่ดีกว่า

ขยะมูลฝอย ?

ขยะมูลฝอย คือ ของเหลือทิ้งจากการใช้สอยของมนุษย์ซึ่งเกิดจากการอุปโภค บริโภค และกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน แต่หากมีการคัดแยกก่อนที่จะทิ้งเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์สิ่งเหล่านี้จะมีคุณค่าหรือมูลค่าเพิ่มขึ้น

ประเภทของขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอย สามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพของขยะได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ **ขยะอินทรีย์** หรือ **ขยะย่อยสลายได้**

ขยะรีไซเคิล

ขยะทั่วไป

ขยะพิษหรืออันตรายจากชุมชน

ซึ่งแต่ละประเภท หากเรามีการคัดแยกขยะแล้ว จะทำให้เราสามารถจัดหาวิธีในการนำไปจัดการและกำจัดได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสม และสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้อีก

ขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายได้

คือ สิ่งที่ย่อยสลายได้ง่าย สามารถนำมากำทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร หล้า ใบไม้ ซากพืช ซากสัตว์ เป็นต้น

ขยะรีไซเคิล

คือ สิ่งที่ยังมีประโยชน์สามารถนำไปแปรรูปกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ ขวดและกระป๋อง เครื่องดื่ม ถุงพลาสติก เศษพลาสติก เศษโลหะอลูมิเนียม ยารดรงค์ แผ่นซีดี กล่องเครื่องดื่ม

ขยะอันตรายหรือมีพิษจากชุมชน

คือ สิ่งที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนสารอันตราย วัตถุมีพิษ วัตถุกัดกร่อน วัตถุติดเชื้อและวัตถุไวไฟ เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออโรเรสเซนต์ แบตเตอรี่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น

ขยะทั่วไป

คือ ขยะประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากข้างต้น มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ถุงพลาสติกใสขุ่น ถุงบรรจุผงซักฟอก ของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเป็นเศษอาหาร โฟมเป็นอาหาร พลาสติกเป็นอาหาร เป็นต้น

การจัดการขยะมูลฝอยง่ายๆ ในครัวเรือน

มาตรการ **3 ช.**

➔ **ใช้น้อย**

➔ **ใช้ซ้ำ**

➔ **แปรรูปการใช้**

ใช้น้อย (Reduce)

- ▶ ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม เช่น น้ำยาล้างจาน
- ▶ ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายยาก เช่น ถุงพลาสติกและกล่องโฟม
- ▶ ใช้ภาชนะซ้ำ เช่น ถ้วย ตะกร้าใส่ของ หรือตัวจับโต๊ะไปซื้อกับข้าวและอาหาร

ใช้ซ้ำ (Reuse)

- ▶ การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า เช่น ซื้อถุงเหลือใช้มาใส่ของใช้ประโยชน์ หรือเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ใช้ได้หลาย ๆ ครั้ง แทนผลิตภัณฑ์ที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น การใช้กระบอกน้ำแทนน้ำขวด

แปรรูปการใช้ (recycle)

การนำวัสดุที่ย่อยสลายได้นำกลับมาใช้ใหม่หมุนเวียนกลับมาใช้ซ้ำ การบรรณาการเสียดตามกระบวนการของผลิตภัณฑ์ประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่หรือรีไซเคิลค่า เช่น การคัดแยกขยะ เช่น ขวดแก้ว กระดาษ พลาสติกและโลหะเพื่อนำไปขายให้ร้านรับซื้อของเก่า หรือขายส่ง การนำเศษวัสดุหรือของเหลือมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เป็นต้น